

Statenvoorstel

Aan Provinciale Staten

Onderwerp	Onderzoek Randstedelijke Rekenkamer: Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen Aandachtspunten voor de vier Randstedelijke provincies
Datum	18-06-2025
Documentnummer	UTSP-1400676291-15236
Van	Berbel Ferwerda
Telefoonnummer	+31652769715
E-mailadres	berbel.ferwerda@provincie-utrecht.nl
Domein/opgave	SGU
Team	TSG
Portefeuillehouder	
Bijlagen	1. Rapport ROM's 2. Begeleidingsbrief rapport

Gevraagd besluit:

Provinciale Staten besluiten:

GS op te dragen te reflecteren op de gesignaleerde kansen en risico's ten aanzien van de ROM's, na te gaan in hoeverre en op welke wijze GS invulling willen geven aan de kansen en risico's en de uitkomsten hiervan te bespreken in PS.

Inleiding:

Provinciale Staten (PS) van Flevoland hebben de Randstedelijke Rekenkamer (hierna RRK) via een motie gevraagd onderzoek te doen naar *Horizon* en zo mogelijk naar andere Randstedelijke ROM's. De indieners van de motie constateerden onder andere dat er onduidelijkheden waren met betrekking tot de context waarbinnen *Horizon* opereert. De motie van PS Flevoland is voor de Rekenkamer aanleiding geweest om dit onderzoek uit te voeren.

Het onderzoek van de RRK heeft als doel om inzicht te geven in hoe de relatie tussen de provincie en ROM is vormgegeven in de vier Randstedelijke provincies en om te verkennen welke kansen en risico's er spelen ten aanzien van de ROM's.

De Centrale onderzoeksvraag luidt: Hoe is de beleidsmatige en bestuurlijke relatie tussen de Randstedelijke provincies en de ROM's vormgegeven en welke kansen en risico's spelen er?

De onderzoeksvraag wordt beantwoord aan de hand van drie conclusies, die betrekking hebben op:

- de provinciale doelen voor de ROM
- de samenwerking tussen de provincie en de ROM
- de financiële middelen die de provincies beschikbaar stellen aan de ROM

Ook gaan de conclusies in op de kansen en risico's die de Rekenkamer signaleert ten aanzien van deze onderwerpen.

Juridische en andere relevante kaders:

Provinciewet: Artikel 79a t/m Artikel 79o

De Rekenkamer doet onafhankelijk onderzoek naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het provinciale bestuur. Provinciale staten stellen, na overleg met de rekenkamer, de nodige middelen ter beschikking voor een goede uitoefening van haar werkzaamheden

Argumentatie:

GS wordt opgedragen te reflecteren op de gesignaleerde kansen en risico's ten aanzien van de ROM's. En na te gaan in hoeverre en op welke wijze GS invulling willen geven aan de kansen en risico's.

In het rapport is de reactie Gedeputeerde Staten opgenomen m.b.t. deze algemene aanbeveling.

Reactie GS:

We omarmen de aanbeveling van de Randstedelijke Rekenkamer om te reflecteren op de gesignaleerde kansen en risico's ten aanzien van de ROM's. Om de regionale economie in provincie Utrecht toekomstbestendig te maken is innovatie essentieel. Daartoe is recent het Statenvoorstel Regionale Innovatiekracht door Provinciale Staten vastgesteld. Door het provinciale innovatiebeleid dragen we bij aan ons verdienvermogen en kunnen we ondernemers uitdagen om bij te dragen aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen. De ROM heeft de afgelopen jaren mooie en belangrijke resultaten geboekt, ondanks een periode waarin dienstverlening door de COVID-19-pandemie bemoeilijkt werd. Als provincie zijn we voortdurend in gesprek met de ROM Utrecht Region, andere aandeelhouders van de ROM Utrecht Region, participanten en andere regionale partijen over wat we kunnen doen om de regionale innovatiekracht in de provincie Utrecht verder te versterken. We constateren dat het onderzoek slechts in beperkte mate aanknopingspunten biedt voor deze gesprekken, omdat het zich grotendeels onthoudt van concrete uitspraken over de doelmatigheid en doeltreffendheid van de Randstedelijke ROM's. Desondanks bieden de in het rapport geschetste risico's en kansen een aanleiding voor verdere gedachtewisseling, onder meer met Provinciale Staten. Deze aanbeveling nemen we dan ook ter harte en zullen we via de beleidscyclus faciliteren.

Verder worden er door de RRK drie conclusies getrokken:

Conclusie 1: provinciale doelen ROM's

"[...] De Rekenkamer signaleert enkele risico's en kansen ten aanzien van de provinciale doelen met betrekking tot de ROM's. Zo bestaat het risico dat er verschil in interpretatie en verwachtingen over de doelstellingen van de ROM's ontstaat. De Rekenkamer ziet kansen met betrekking tot het aanscherpen van de doelstellingen van de provincies ten aanzien van de ROM's en het hebben van een overkoepelende visie op het regionaal economisch beleid (zoals in Zuid-Holland en Utrecht). Ook ziet de Rekenkamer een kans om het belang en de prestaties van de ROM's beter voor het voetlicht te brengen."

Conclusie 2: samenwerking provincie en ROM

"[...] De Rekenkamer signaleert de volgende risico's en kansen. Er is een risico met betrekking tot het stellen van (veel) operationele vragen van PS in Flevoland. Dit kost veel tijd en inzet van de ambtelijke organisatie van de provincie en de ROM. In alle vier provincies ziet de Rekenkamer een risico van verlies aan aandacht voor regionaal beleid bij (verdere) inzet op bovenregionale samenwerking. Daarbij is het van belang om een balans te vinden tussen regionale en bovenregionale samenwerking. De Rekenkamer signaleert verder kansen voor het verder uitwerken van de rolverdeling en rolvastheid tussen de provincie (en daarbinnen tussen GS, PS en ambtelijke organisatie) en de

ROM. Ook is er een kans met betrekking tot het versterken van de samenwerking tussen de ROM's met betrekking tot Europese investeringsprogramma's."

Conclusie 3: financiële middelen

De Rekenkamer signaleert enkele risico's ten aanzien van de financiële middelen. Zo hebben niet alle participanten meerjarige afspraken gemaakt met de ROM's over de hoogte en indexatie van de exploitatiesubsidie, waardoor het onder andere lastig is voor de ROM om lange termijnplannen te maken. Daarnaast staat de financiële steun en het draagvlak voor de ROM mogelijk onder druk door bezuinigingen. De Rekenkamer signaleert kansen voor de provincies Noord-Holland en Utrecht om een voortrekkersrol te nemen in het verbinden van participanten of aandeelhouders. Ook is er een kans met betrekking tot het structureel borgen van de exploitatiesubsidies.

In het rapport (hfst. 3 Reactie Gedeputeerde Staten) is opgenomen op welke manier GS invulling wil geven aan deze conclusies.

Doelenboom:

9.2 Bedrijven en (kennis)instellingen werken aan innovaties voor maatschappelijke transities passend bij het regionaal profiel

Participatie:

Het onderzoek is uitgevoerd door Decisio. Voor dit onderzoek is gesproken met ambtelijk en bestuurlijk betrokkenen van de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland. Ook is gesproken met vertegenwoordigers van het ministerie van Economische Zaken en van ROM Horizon, InnovationQuarter, ROM InWest en ROM Utrecht Region. Verder zijn experts geraadpleegd van KplusV en TwynstraGudde.

Financiële consequenties:

Er zijn geen financiële consequenties want de onderzoekskosten vallen binnen de begroting van de RRK.

Vervolgprocedure / voortgang:

Op 3 september a.s. geeft de Randstedelijke Rekenkamer een informatiesessie aan de Staten over het onderzoek.

Ontwerp-besluit

Besluit op 08-10-2025 tot vaststelling van Onderzoek Randstedelijke Rekenkamer: Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen Aandachtspunten voor de vier Randstedelijke provincies.

Provinciale Staten van Utrecht; In vergadering bijeen op 08-10-2025.

met nummer, UTSP-1400676291-15236
van afdeling SGU, team TSG.

Overwegende dat:

De aanbeveling van de Randstedelijke Rekenkamer aan GS uit het rapport *Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen, Aandachtspunten voor de vier Randstedelijke provincies* over te nemen.

Besluit:

GS op te dragen te reflecteren op de gesignaleerde kansen en risico's ten aanzien van de ROM's, na te gaan in hoeverre en op welke wijze GS invulling willen geven aan de kansen en risico's en de uitkomsten hiervan te bespreken in PS.

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Griffier,
mr. C.A. Peters